

አስተያየት (ከደብሩ ነጋሽ - ሃኪም)

አማራውና የተዋህዶዎች ጭፍጨፋ፣ ክስልጣና ዕምነት ጋር አይገናኝም።

ለኢትዮጵያ ዋልታና ምስሶ ሆኖ የኖረውን አማራ፣ በባንዳ ወያኔ ትግሬዎች እና በአጋር አነጋውያን፣ ለ 29 አመታት ፣ በድፍን ኢትዮጵያ ሲገደል ቆይቷል። በተቆጣ አማራ ባሩድ ወያኔ ሲሸሸ፣ ብቸኛው የወራሪው አነግ ፣የአብይ መንግስት፣ ሳያሰልስ ቀሪውን እየፈጀና እያሰፈጀ ነው። ገዳ በሚባለው የግድያ ዘመቻ የተሰለፉ ቁር የተባለ መንጋና ከነርሱ ያልተሻለው አነግ ወታደር ፣ ጠላት የሚሉትን ፣ ያልታጠቀውን፣ ህግ አከባሪውን ዐማራና ጥንታዊ ኢትዮጵያውያንና ቤተክርስቲያናትንም በማውደም ላይ ናቸው።

በፋሽስት ጣልያኖች ወረራ መባቻ፣ 25,000 ከሚሆኑ ዱር ቤቴ ብለው፣ ጠላትን ተፋልመው ኢትዮጵያን ነጻ ካወጡት አርበኞች፣ ከመቶ ፣ ዘጠና አራቱ አማሮች ነበሩ ። ዛሬ በወያኔ እና በግብረ-አበሩ፣ በአነግ ጣምራ መንግስት 'መጤ' በመባል፣ እሚታደኑት፣ በድፍን ኢትዮጵያ የተዘሩት ፣ የነኝህ አማሮችና ሌሎች ነባር ኢትዮጵያውያን የጀግና ዝርዮች ናቸው።

ከወራት በፊት ፣ በአማራና በተዋህዶ እመነት ተከታዮች ፍጅት፣ አካሂደዋል ከተባሉት፣ በቀለ ገርባና አጋሩ፣ አረቡ ጀዋር መሃመድ ፣ የፕሮተስታንትና የእስልምና እምነት ተከታዮች ናቸው ይባላል። ስለዚህ፣ አነጎች አሮምያ በሚሉት የኢትዮጵያ ግዛት ፣ ባለፉት አመታት፣ ብዙ ሺህ አማሮችና የተዋህዶ እምነት ተከታዮች፣ የታሪዱት፣የተሰየፉት፣ የተከተፉት፣ በእስልምና እምነት ተከታዮች ቢመስልም፣ ከእስልምና እምነት ጋር አንዳች ግንኙነት የለውም። እውነታው፣ አነጎች ፣ ትላንት ያጠለቁት ክርስትናም ሆነ እስልምና፣ አረመኔነታቸውን አላዘበውም።

እንደሚታወቀው፣ ፍጅቱን የመሩና፣ ያቀነባብሩ ከነበሩት የአሮም የመንግስት አመራሮችና የጸጥታ ሃይል መካከል፣ የእስልምና እምነት ከሚከተሉት ይልቅ ፣ፕሮቴስታንቶች ይበዛሉ። መሪውን ይጨምራል። በደርግ መጨረሻ ዘመን፣ ከሻብያ ጋር ሁነው፣ ከ 600 በላይ ገጠር ኗሪ አማሮችን፣ ወለጋ በአንድ አዳራሽ ስብሰባው፣ በጥይትና በእሳት የፈጁት ፣ ፕሮቴስታንቶች አነጎች ነበሩ። በቅርቡም በወለጋ፣ አርሲና ሃረር ወዘተ አማራውን፣ በሚዘገገን ሁኔታ የጨፈጨፉት፣ የሚሲዎናውያን ክርስትና እምነት ተከታይ የተባሉ ናቸው። በድርጊታቸው ለገዳና ፣ ለጀርመን ናዚ ቅርበት አላቸው።

በወለጋ፣ የፍጅቱ ሰለባ የሆኑት አማሮች፣ ገሚሱ የክርስትና ፣ ገሚሱ የእስልምና ዕምነት ተከታዮች ናቸው። ስለዚህ ወያኔም ሆነ አነግ፣ አማራን፣ እስላምም ሆነ ክርስቲያን ወይንም የአይሁድ እምነት ተከታይ፣ እንዲሁም ማንኛውንም የተዋህዶን እምነት ተከታዮች፣ የማጥፋት ህልም፣ ኢትዮጵያዊነትን ያሚያጠፉ እየመሰላቸው ነው።

'ትኩስ እሬሳ፣ የደረቀውን ያስነሳ ' እንዲሉ፣ የአሮም ወረራ ፣ ለኢትዮጵያ ታላቅ መቅሰፍትመሆኑን ብዙ የታሪክ ምሁራን ይመሰክራሉ። ኢትዮጵያ ካጋጠማት የርስበርስም ሆነ ከወራሪዎች ጋር ካደረገቸው ጦርነቶች ይልቅ፣ያቆረቆዛት ፣የአሮም ወረራ ነው ይላሉ። በሌላ በኩል፣ አገር ወዳድ አሮምዎች እንዳሉ ሁሉ፣ ኢትዮጵያን ችግር በገጠማት ግዜ፣ የአነግ የመንፈስ አባቶች፣ ከጠላት ወመውገንና አማራን መውጋት ልማዳቸው ነው። በፋሽስት ጣልያን ወረራ፣ የብዙ መቶ ሺህ አማራ በሃረር ፣ በባሌ በአሩሲ፣ በወለጋ ወዘተ ፈጅተዋል። አባ ጆቢር የተባለው የጂማ ገዢ ፣ ያማራን ቸብቸቦ (የተቀላ ራስ) ላመጣለት አሮም፣ 30 ጠገራ ብር ይሸልም ነበር። በድርጊቱ አዝናና ደንግጦ ያስቆመው፣ ራሱ ጣልያን ነበር። በሶማሌ ወረራ፣ የሃረር እና የባሌ አሮም፣ ከወራሪ አብረው፣ ብዙ ሺህ አማራ አስፈጅተዋል፣ ፈጅተዋልም። ሃቁን መደበቁ አልበጀም።

ዛሬ የሚስተዋለው የነፍሱ-ገዳይ፣ የገዳ ስርዐት ግርሻ ነው። የአነግ ትልም፣ የገዳን የፍጅት ዘመቻ በድንገት በማጡዋጧፍ፣ የአሮም መንግስት በትዮጵያውያን መቃብር ላይ ለመመስረት ነው።

ጋሎቶች/አሮሞዎች ኢትዮጵያን በወረሩበት አካባቢ ነበር፤ ነጮች የደቡብ አፍሪካን የወረሩት። ውለው አድረው አፓርታይድን ስርዐት አቆመው፤ ተወላጁን ጥቁር በደሉት እንጂ፤ እንደ አሮሞ/ጋሎቶ ህዝቡን አልፈጁም። እነኝህ ነጮች፤ ደቡብ አፍሪካን እጅግ የሰለጠንኩ አገር ሲያደርጉ፤ በአንጻር ጋሎቶች፤ ገበሬውን ፈጅተው፤ መሬቱን ምድረበዳ ያደረጉ ናቸው። ጥቁሩ አፍሪካዊ፤ ታግሎ ነጻነቱን ሲያስከብር፤ ያንን እኩይ ስርዐት ደመሰሰው። ያኮረፉ ፈረንጆች ግን፤ የገዛ ግዛት እንዲከለላቸው ፈልገው ነበር። ሆኖም ትላንት የመጣ ወራሪ ነጭ፤ በጥቁር አገር የራሱን መንግስት መመስረት አለመቻሉን ተረዳ። ስለዚህም ነው እንደማንኛውም ዜጋ መብታቸው ተከብሮ መኖር የቀጠሉት።

የአነግ አሮሞዎች በነባር ኢትዮጵያውያን ምድር፤ መንግስት ለማቆም መመኘት፤ የህልም እንጀራ ብቻ አደለም። አገር አልባ የመሆንም እጣ ፈንታ ሊያስከትልባቸው ይችላል። አተርፍ ባይ፤ አጉዳይ፤ ይሏል። አንድ ድንጋይ ከቦ የማያውቅ፤ ከጥበብ የማይተዋወቅ፤ ከተማ ሊቆረቆር ቀርቶ፤ ለከተማ ቃል የሌለው፤ የኢትዮጵያን ስልጣን እጅግ ያቆረቆዘ ወራሪ፤ ድፍረት፤ በችለታ አይታይም። አዲስ አበባን የኔ ናት የሚለውም ለዚህ ነው!!

ከተማዋን የቆረቆረው አማራና ሌላው ነባር ኢትዮጵያዊ፤ ጉራጌው፤ ትግሬው፤ አገው፤ ፤ ከንባታው፤ ወላይታው፤ ሃድያው፤ ሲዳማው፤ አፋሩ፤ ጋሞው፤ ሶማሌው፤ አደሬው፤ ቤተእስራኤሉ፤ ጋምቤላው፤ ፣ ሻንቅላው፤ ኩናማው፤ ቅማንቱ፤ ኢሮቡ ወዘተ እንክዋን የግላችን ናት አላሉም። በምንሊክ ዘመን መንግስት፤ አብዛኛው የአዲስ አበባ ፖሊስ አባላት፤ የእራስ መኮነን ሰራዊት አባላት ነበሩት ደፋር ሶማሌዎች እንደነበሩ ልብ ይሏል። አዎ ሶማሌዎች በትንሹ ከሺህ ዘመን በላይ፤ ኢትዮጵያውያን እንደነበሩ፤ አያሌ መረጃ አለ።

የአሮሞን ዳግም ወረራ የሚያካሄደው ያብይ አነግ መንግስት፤ ነባር ኢትዮጵያውያን፤ ቤት ጉብረት እያፈረሰ፤ አሮሞ ይሰፍርበታል። የአዲስ አበባ ነዋሪዎች፤ እስከ 15 አመት ግዜ ለቤት መስሪያ ገንዘብ አዋጥተው የተገነባ ቤታቸውን፤ ባይተዋር አሮሞን ከአሩሲና ወለጋ ወዘተ እየጠራ ያድላል። የቤትከህነትን መሬት፤ በሰበባስባብ እይወረሰ፤ እያረከሰ ነው።

አነጋውያን አሮሞዎች፤ ስልጣን ቢይዙም፤ ከህግ አይተዋወቁም። ለሃይማኖትና ለታሪክ፤ ደንታ የላቸው። ከሚሊየን በላይ ኢትዮጵያውያን የፈጀው የአሮሞ ወራሪ ስርዐት፤ ከ 28 ነባር በላይ ነገድ፤ አጥፍቷል። ዛሬ ያንን ለመድገም እየታተሩ መሆናቸው ግልጽ ነው። ብልጽግና በሚል የፕሮቴስታንት አንድ ዘርፍ የተጠመቀው የአሮሞ አብይ መንግስት፤ ለኢትዮጵያን የተዋህዶ ቤተክርስቲያን ያለውን ጥላቻ አልደበቀም። በተደጋጋሚ ለተፈጁት የተዋህዶ ተከታዮች የሃዘን መግለጫ አልሰጠም። አለም ያስደነገጠውን፤ የማራን ዘር ፍጅት ደጋግሞ ከደገ። ከ 50 በላይ ቤተክርስቲያናት እንዲወድም መደረጉ፤ እንደማይመለከተው፤ በአደባባይ ተናግሯል። አነጋውያን፤ ለሰም ያጠለቁዋቸው የክርስትና እና የእስልምና ዕምነት ካባዎች፤ መሰረታዊ ስብዕና አልሰጣቸውም። ለ400 ዘመን፤ ስልጡን ህዝብ መሃል መኖራቸው፤ አልለወጣቸውም። በገዳዩ የገዳ ባህላቸው መሰረት፤ ከነርሱ ሌላ የሆነ ሁሉ ‘ጠላት’ ነውና። ‘አይጥ መንኲሳ ስራዋን አትረሳ’ አይነት መሆኑ ነው። ‘አረመኔ’ የሚለው ቃል ብቻ ድርጊታቸውን አይገልጸውም። አስገራሚው ነገር፤ ዛሬ የሚታይባቸው ጭካኔ፤ ያኔ ኢትዮጵያን በወረሩበት ግዜ፤ አባ ባህርዩ ታዘበው፤ በድንቅ መጽሃፋቸው ካሳፈሩት፤ መመሳሰሉ ነው።

ስለዚህ አነጋውያን የዳግም የዘር ፍጅት ዘመቻ፤ በተዋህዶ ቤተክርስቲያን ምዕመናን ያነጣጠረ ቢሆንም፤ ከእስልምና ጋር ግንኙነት የለውም። በሰም ካልሆነ በቀር፤ ለአነጋውያን የእስልምና እምነት እንግዳቸው ነው። ስለዚህ፤ የአነግ ፍጅት፤ ከጥንታውያን ኢትዮጵያን ታላቅ የእስልምና እምነት ተከታይ ህዝብ ጋር፤ ግንኙነት እንደሌለው በቅጡ ሊሰመርበት ይገባል።

አሮሞ ወረራ ባመለጡት፤ጥንታውያን ኢትዮጵያውያን መሃል፤ የሁለቱ እምነት ተከታዮች አለምን ያስደመመው አንድነታቸው፤ ረዝም ታሪክ ስላለው ነው። ለጥንታውያን እስላም ኢትዮጵያውያኖች፤ ክርስትናም፤ ያባቶቻቸው እምነት ነበር። እስልምናን እምነት የታደገችው ሃገር ኢትዮጵያ ስትሆን፤

በወቅቱ የብዙሃኑ የዜጎቹዎ እምነት ደግሞ ፣ ክርስትናና እና የአይሁድ ነበር። እስልምናን የታደጉት እነኚህ ክርስቲያኖችና አይሁዶች መሆናቸውን መገመት አይቻልም። ስለሆነም፣ የመጀመርያ ኢትዮጵያውያን እስልምና ተከታዮች፣ ከነዚህ ሁለት እምነት ተከታዮች መሃል የወጡ መሆኑ ግልጽ ነው። ስለዚህ ለጥንታዊ የእስልምና እምነት ተከታይ ኢትዮጵያውያን፣ ክርስትናም ሆነ የአይሁድ እምነት፣ የቀድሞ ያባቶቹ እምነቶች ነበሩ። ለመጀመርያ ግዜ ፣እስልምና ሃይማኖት ፣በነጻነት የተሰበከው ባገራችን በመሆኑ አንዱ አኩሪ የአገራችን የታሪክ ገጽታ ነው። ይህ ለአነጋውያን ስንክሳር ነው። የዚች ደብዳቤ የጸሃፊ ሁለት ቅድም አያቶችም፣ የዕስልምና እምነት ተከታይ ነበሩ።